

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

her er det, at statens bygningsfredningsfond skal have sit hovedarbejdsfelt. De opnåede praktiske resultater af fondens bevaringsarbejde vil blive sikret gennem lysning af en særlig bevaringsservitut, som i det væsentlige vil være enslydende med de fra 1918-loven kendte § 7-deklARATIONER. Jeg henviser herom til forslaget §§ 12 og 14 og bemærkningerne hertil.

Jeg har nævnt den store interesse, der er i befolkningen for dette bevaringsarbejde, og det er da også tanken, at statens bygningsfredningsfond skal kunne være behjælpelig med råd og tilskud til private eller kommunale institutioner, som søger at gennemføre mere eller mindre omfattende arbejder såsom udarbejdelse af bevaringsplaner for bykerner eller kvarterer, restaureringer eller istandsættelser. Der er for mig ikke tvivl om, at en sådan vejledende og støttende virksomhed fra bygningsfredningsfondens og bygningssynets side vil kunne få stor betydning, ikke mindst på baggrund af den i februar 1962 i byplanloven indførte adgang for kommunerne til at optage bestemmelser i byplanvedtægterne tilsigtende en bevaring af karakteristiske gamle bybilleder og kvarterer.

Forslagets andet hovedpunkt går ud på en styrkelse af B-fredningerne. Indholdet af en B-fredning efter 1918-loven er som nævnt i realiteten en mulighed for hindring af nedrivning gennem statens overtagelse af den fredede bygning. Ødelæggende ombygninger kan derimod ikke hindres. At flere af vore fredede bygninger ikke allerede er blevet udsat for ødelæggende forandringer eller forfald, skyldes, at så mange ejere har vist respekt for selve fredningstanken. For at imødegå en svækkelse af denne respekt må det anses for nødvendigt, at lovens værn for bygninger fredet i klasse B fæstnes og styrkes.

Da man ikke har ment det hensigtsmæssigt at ændre den hidtidige systematik med hensyn til klassificeringen af de fredede bygninger, har man i § 7 begrænset sig til at foreslå, at der gives B-fredede bygningsværkers facader nogenlunde samme beskyttelse som den, der ydes inden for gruppen af A-fredninger.

Til lovforslagets enkelte bestemmelser skal jeg i øvrigt kun fremkomme med nogle

få kommentarer, idet jeg tillader mig at henvise til bemærkningerne til forslaget.

Ved 1918-lovens § 2 er domstolenes almindelige adgang til prøvelse af fredningsmyndighedernes afgørelser i henhold til loven udelukket. En tilsvarende bestemmelse er ikke optaget i forslaget, idet man må anse den for overflødig.

Endvidere har man i lovforslagets § 20 i overensstemmelse med nyere praksis nærmere præciseret området for bødeansvar for overtrædelse af lovens bestemmelser.

Ville man i dag gøre status op på hele dette felt vedrørende bevaring og fredning af gamle bygninger, måtte man erkende, at der i tiden og i det levende livs forhold er inspirerende tilskyndelser til at betræde veje, som ligger uden for det fremsatte lovforslag. Jeg tænker herved på den brogede lovgivning, som i denne periode kommer til eksistens uden for Danmarks grænser — en lovgivning, som har kunnet suppleres af den fra Europarådet i 1963 modtagne rapport indeholdende en indtrængende henstilling til medlemslandene om bl. a. at søge bevaret et antal værdifulde bycentre, der er lige så betydningsfulde for Vesteuropas kulturelle særpræg som de mere levende blandt vore kulturminde. Herom henvises i øvrigt til lovforslagets bemærkninger.

Her i Danmark, hvor antallet af bevaringsværdige bygninger er relativt begrænset, hvorfor bevaringen af disse er så meget mere påkrævet, kunne man således overveje muligheden af miljøfredninger omkring fredede bygninger, rigeligere midler til bygningsfredningsarbejdet, herunder til istandsættelser, vedligeholdelser, erstatninger m.m.

Det er imidlertid min overbevisning, at der, såfremt lovforslaget vedtages, med udgangspunkt i resultaterne af den hidtidige lov og den udviklede administrative praksis vil være skabt væsentligt forøgede muligheder for det betydningsfulde arbejde for bevaringen af vore vigtigste arkitektoniske kulturminde.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale det fremsatte lovforslag til det høje folketings hurtige og velvillige behandling.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov om tilskud af statskassen til Ny Carlsberg Glyptotek.*